

červenka JO NESBØ

Copyright © Jo Nesbø 2000
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Kateřina Krištůfková 2014

ISBN 978-80-7473-153-2

**Mýtná stanice v Alnabru,
1. listopadu 1999**

Harrymu přeplachtil zorným polem šedý pták. Harry bubnoval prsty na volant. Čas se vlekl. V televizi zrovna včera kdosi mluvil o pomalém uplývání času. Takhle to tedy vypadá, když se čas vleče. Stejně jako se vleče na Štědrý večer, než přijde vánoční skřítek s nadálkou. Nebo na elektrickém křesle, než zapnou proud.

Začal bubnovat ještě silněji.

Parkovali na otevřeném prostranství mýtné stanice za výběrčími budkami. Ellen maličko zvýšila hlasitost na autorádiu. Reportér hovořil slavnostním a nábožným hlasem:

„Letadlo přistálo před padesáti minutami a přesně v 6:38 vstoupil prezident na norskou půdu. Uvítal ho starosta okresu Ullensaker. Tady v Oslu panuje krásný podzimní den, vrcholná schůzka se tedy odehraje v pravých norských kulisách. Poslechněme si nyní, co prezident pronesl před půl hodinou při setkání s novináři.“

Byla to třetí repríza. Harry si znovu představil jásající novináře tlačící se před zábranami. Muže v šedivých oblecích na opačné straně zátarasů, kteří se jen vlažně snaží nevypadat jako agenti Secret Service, krčí neustále rameny a přitom očima skenují dav, podvanácetě kontrolují, zda jim příposlech drží správně v uchu,

upravují si sluneční brýle, znovu skenují dav, na okamžik spočinou pohledem na fotografovi s příliš dlouhým teleobjektivem, skenují dál, potřinácté kontrolují, zda jim příposlech drží správně v uchu. Kdosi pronesl v angličtině uvítání, rozhostilo se ticho a pak zachrastil mikrofon.

„*First let me say I'm delighted to be here...*“, spustil prezident chraplavě počtvrté svou výraznou americkou angličtinou.

„Někde jsem četla, že jeden známý americký psycholog se domnívá, že prezident trpí MPD,“ prohlásila Ellen.

„MPD?“

„*Multiple personality disorder*, mnohočetná porucha osobnosti. Doktor Jekyll a pan Hyde. Ten psycholog tvrdil, že prezidentova normální osobnost neměla tušení, že ta druhá, to sexuální zvíře, souložila s těmi ženami. A proto ho nemohl ani Senát odsoudit za to, že o tom pod přísahou lhal.“

„No ne,“ odušil Harry a vzhlédl k vrtulníku kroužícímu vysoko nad nimi.

V rádiu se hlas s norským přízvukem zeptal:

„Pane prezidente, jedná se o první návštěvu úřadující americké hlavy státu v Norsku. Jaký to je pocit?“

Odmilka.

„Jsem velice rád, že jsem sem mohl opět zavítat. Za ještě důležitější považuji skutečnost, že se tu mohou setkat vedoucí představitelé státu Izrael a palestinského národa. Je to klíčová...“

„Pamatujete si něco ze své předchozí návštěvy Norska, pane prezidente?“

„Jistěže. Doufám, že v dnešních rozhovorech budeme moci...“

„Jaký význam má Oslo a Norsko pro světový mír, pane prezidente?“

„Norsko hraje v tomto ohledu významnou roli.“

Hlas bez norského přízvuku:

„Jakých konkrétních výsledků lze podle názoru pana prezidenta reálně dosáhnout?“

Záznam byl přerušen a slova se ujal hlas ze studia:

„Tak jsme to tedy slyšeli! Prezident se domnívá, že Norsko hraje významnou roli při... ehm, mírových jednáních na Blízkém východě. Právě teď hlava Spojených států míří...“

Harry zasténal a rádio vypnul. „Co se to s naší zemí děje, Ellen?“

Ellen pokrčila rameny.

„Minuli jsme stanoviště dvacet sedm,“ zapraskalo z vysílačky na palubní desce.

Harry pohlédl na Ellen.

„Všichni na svých místech?“ zeptal se. Ellen přikývla.

„Za chvíli to vypukne,“ pronesl. Ellen obrátila oči v sloup. Řekl to popáté od chvíle, kdy kolona vyjela z letiště Gardermoen. Z místa, kde parkovali, viděli prázdnou dálnici táhnoucí se od mýtné stanice směrem na Trosterud a Furuset. Modrý majáček na střeše se líně otáčel. Harry stáhl okénko a vystřčil ruku, aby odstranil zažloutlý list, který se zachytil pod stěračem.

„Červenka obecná,“ ukázala Ellen. „Takhle pozdě na podzim bývá k vidění vzácně.“

„Kde?“

„Támhle. Na střeše té výběřčí budky.“

Harry se sklonil a vyhlédl čelním sklem ven.

„Aha. Tak tohle je červenka?“

„Přesně tak. Ale hádám, že bys ji nepoznal od drozda cvrčaly, co?“

„Správně.“ Harry si zastínil oči. Začíná snad být krátkozraký?

„Červenka je zvláštní pták,“ pokračovala Ellen a zašroubovala uzávěr termosky.

„O tom nepochybuju,“ odušil Harry.

„Devadesát procent červenek odlétá na zimu na jih a jenom pár jich to prostě riskne a zůstává tady.“

„Prostě riskne?“

Ve vysílačce znovu zapraskalo a ozvalo se:

„Šedesát dvojka volá HQ. U silnice dvě stě metrů od sjezdu na Lørenskog parkuje neznámé vozidlo.“

Z velitelského stanoviště odpověděl hluboký hlas bergenským dialektem:

„Okamžik, šedesát dvojko. Prověříme to.“

Ticho.

„Zkontrolovali jste záchody?“ zeptal se Harry a pokývl k čerpací stanici Esso.

„Ano. Na stanici nikdo není, ani obsluha. S výjimkou vedoucího. Toho jsme zamkli v kanceláři.“

„Výběrčí budky jste taky prošli?“

„Prošli. Uklidni se, Harry, všechny body, které bylo potřeba zkontrolovat, jsou odškrtnuté. Jo, a ty červenky, co tu zůstávají, doufají, že bude mírná zima, víš? Může jim to vyjít, ale když ne, tak umřou. Možná tě napadne, proč tedy pro všechny případy taky neodletí na jih. Jsou snad ty, co tu zůstávají, prostě jenom líné?“

Harry mrkl do zrcátka a po obou stranách železničního mostu uviděl hlídky. Černooděnci v přilbách a se samopaly MP5 přes rameno. Dokonce i odsud dokázal v řeči jejich těla rozpoznat napětí.

„Jde o to, že když je mírná zima, mají možnost vybrat si nejlepší místo pro hnízdění před návratem ostatních,“ vysvětlila Ellen a přitom se snažila vecpat termosku do přeplněné přihrádky v palubní desce. „Je to vědomé riziko, chápeš? Buď se budeš mít jako prase v žitě, nebo na to pěkně dojedeš. Riskovat, nebo neriskovat? Pokud to riskneš, možná jedné noci spadneš zmrzlý z větve a roztaješ až na jaře. Jestliže se budeš bát, možná si po návratu nezašukáš. Je to vlastně jed-

no z takových těch věčných dilemat, která je nutné neustále řešit.“

„Máš na sobě neprůstřelnou vestu s ocelovými pláty, vid?“ Harry otočil hlavu a upřel na Ellen pohled.

Ellen neodpověděla, jen zírala na dálnici a přitom pomalu zavrtěla hlavou.

„Tak máš, nebo nemáš?“

Místo odpovědi si klouby poklepala na hrud'

„Ty máš jenom tu lehkou?“

Přikývla.

„Krucinál, Ellen! Dal jsem rozkaz, že máš mít vyztuženou vestu, ne tady tuhle mikymauzovskou variantu.“

„Jestlipak víš, co používají lidi od Secret Service, co?“

„Nech mě hádat. Lehké vesty?“

„Přesně tak.“

„A víš, kdo mi je u prdele?“

„Nech mě hádat. Secret Service?“

„Přesně tak.“

Zasmála se. Harry se také pousmál. V rádiu zachrastilo.

„HQ volá šedesát dvojku. Secret Service tvrdí, že u výjezdu na Lørenskog parkuje jejich vozidlo.“

„Šedesát dvojka. Rozumím.“

„Tak to vidíš,“ udeřil Harry vztekle dlaní do volantu.

„Žádná komunikace, ty Amíci si jedou úplně po svém. Co tam to auto dělá a proč nám to nedali vědět? Co?“

„Prověřují, jestli děláme pořádně svoji práci,“ odpověděla Ellen.

„Jestli ji děláme podle jejich instrukcí.“

„V každém případě smíš *maličko* rozhodovat, tak si přestaň stěžovat. A nech toho bubnování.“

Harryho prsty poslušně přeskočily do klína. Ellen se usmála. Harry s dlouhým zasyčením vydechl: „Jojojo.“

Jeho prsty nahmataly rukojeť služebního revolveru, šestiranného Smith & Wessonu ráže .38. Na opasku

měl ještě dva rychlonabíječe, v každém také šest nábojů. Pohládl revolver s vědomím toho, že přísně vzato nemá momentálně povolení nosit zbraň. Možná vážně začíná být krátkozraký, když po čtyřicetihodinovém zimním kurzu nesložil střelecké zkoušky. Přestože to nebylo nic neobvyklého, stalo se mu to poprvé a vůbec se mu to nelíbilo. Stačilo se sice přihlásit na další termín, hodně lidí potřebovalo třeba čtyři pokusy nebo pět, jenže Harry to z nějakého důvodu stále odkládal.

Opět zapraskání. „Projeli stanoviště dvacet osm.“

„To bylo předposlední stanoviště, co spadá pod policejní ředitelství kraje Romerike,“ okomentoval to Harry. „Další průjezdní stanoviště je Karihaugen a po něm už budou ta naše.“

„Proč to nemůžeme dělat tak jako jindy, prostě místo těch pitomých čísel jenom hlásit, kde se kolona právě nachází?“ posteskla si Ellen.

„Hádej.“

Unisono si odpověděli: „Secret Service!“ A rozesmáli se.

„Projeli stanoviště dvacet devět.“

Harry mrkl na hodinky.

„Fajn, za tři minuty je tu máme. Přepnu vysílačku na frekvenci osloského krajského ředitelství. Proved' poslední kontrolu.“

Vysílačka kvílela a pískala, Ellen se zatím se zavřenýma očima soustředila na hlášení ostatních hlídek přicházející v řadě za sebou. Vrátila mikrofon zpět. „Všichni jsou na místě a připravení.“

„Díky. Nasad' si helmu.“

„Cože? Fakt, Harry?“

„Slyšelás, co jsem řekl.“

„Nasad' si helmu sám!“

„Moje je moc malá.“

Nový hlas: „Projeli stanoviště jedna.“

„Krucí, občas jsi prostě tak... neprofesionální.“ Ellen si stáhla helmu do čela, upevnila si pásek pod bradou a zašklebila se do zpětného zrcátka.

„Taky tě miluju,“ pronesl Harry, přitom dalekohledem zkoumal silnici před nimi. „Už je vidím.“

Na nejvyšším bodě stoupání ke Karihaugenu se zablýskl kov. Harry prozatím viděl jen první auto v koloně, věděl však, v jakém pořadí vozidla jedou: šest motorek se speciálně vycvičenými policisty z norského útvaru pro ochranu ústavních činitelů, dva norské doprovodné vozy, jedno auto Secret Service, pak dva stejné automobily Cadillac Fleetwood, speciální vozidla, která si Secret Service přivezla z USA. V jednom z nich seděl prezident. Ve kterém, to bylo tajné. Nebo možná sedí v obou, pomyslel si Harry. Jeden pro Jekylla, druhý pro Hyde. Potom následovala větší auta: sanitka, komunikační vozidlo a několik automobilů Secret Service.

„Zdá se, že všechno probíhá v poklidu,“ pronesl Harry. Pomalu přejížděl dalekohledem zprava doleva. Ačkoli bylo chladné listopadové ráno, chvěl se nad asfaltem vzduch.

Ellen už viděla obrysy prvního auta. Za půl minuty kolona mine mýtnou stanici a ona s Harrym bude mít polovinu úkolu za sebou. Za dva dny, až tudy stejné vozy projedou v opačném směru, se budou moci vrátit k běžné policejní práci. Ellen dávala přednost styku s mrtvými osobami na oddělení vražd před vstáváním ve tři hodiny ráno a vysedáváním ve studeném volvu s nedůtklivým Harrym, kterého očividně tížilo břemeno svěřené odpovědnosti.

S výjimkou Harryho pravidelného dechu panovalo v autě ticho. Ellen zkontrolovala, zda indikátory na obou vysílačkách svítí. Kolona vozidel už téměř dosáhla úpatí kopce. Ellen se rozhodla, že si po práci zajde

do baru Žízeň a opije se. Chodíval tam týpek, s nímž si občas vyměnila pohled, měl černé vlnité vlasy a hnědé, trochu nebezpečné oči. Vyzáblý. Vypadal tak trochu bohémsky, jako intelektuál. Možná...

„Co ksak...“

Harry si bleskově přitáhl mikrofon. „Ve třetí výběřčí budce zleva stojí nějaký člověk. Může ho někdo identifikovat?“

Vysílačka odpověděla praskajícím tichem. Ellen zatím pohledem rychle přejížděla po řadě výběřčích budek. Táhle! Zahlédla mužova záda za hnědým sklem obslužné přepážky – pouhých čtyřicet padesát metrů od nich. V protisvětle se postava zřetelně rýsovala. Stejně jako krátká hlaveň se zaměřovačem vyčnívající dotyčným přes rameno.

„Zbraň!“ zakřičela. „Má samopal!“

„Do prdele!“ Harry rozkopl dveře auta, chytil se oběma rukama za okraj střechy a vyhoupl se ven. Ellen zírala na kolonu aut. Nemohla být od muže dál než nějakých pár set metrů. Harry strčil hlavu do vozu.

„Není to nikdo z našich, ale může to být někdo od Secret Service. Zavolej HQ.“ V ruce už držel revolver.

„Harry...“

„Teď hned! A jestli HQ řekne, že je to někdo z jejich lidí, zatrub klaksonem.“

Harry se rozběhl k výběřčí budce a zádům v saku. Hlaveň vypadala jako hlaveň samopalu Uzi. Syrový ranní vzduch pátil Harryho v plicích.

„Policie!“ zařval. „Police!“

Žádná reakce, silné sklo přepážek bylo vyrobeno tak, aby nepropouštělo dovnitř dopravní hluk. Muž nyní otočil hlavu ke koloně a Harry zahlédl jeho tmavé sluneční brýle značky Ray Ban. Secret Service. Nebo někdo, kdo chce vypadat jako agent Secret Service.

Ještě dvacet metrů.

Jak by se dostal do zamčené budky, kdyby nepatřil k nim? Krucinál! Harry už slyšel motorky. K přepážce doběhnout nestihne.

Uvolnil pojistku a zamířil, přitom se modlil, aby klakson rozřízl ticho tohoto zvláštního rána na uzavřené dálnici, kde neměl nejmenší touhu se vůbec vyskytovat. Instrukce zněly jasně, některé myšlenky však vytěsnit nedokázal.

Lehká vesta. Nulová komunikace. Vystřel, není to tvoje chyba. Má rodinu?

Přímo za výběrčí budkou se objevila kolona a rychle se blížila. Za dvě vteřiny budou cadillacy na úrovni budek. Levým koutkem zahlédl Harry pohyb, ze střechy se vznesl ptáček.

Risikovat, nebo nerisikovat...jedno z takových těch věčných dilemat.

Uvědomil si, že vesta neznámého je u krku vykrojená, a sklonil revolver o půl palce níž. Řev motorek byl ohlušující.